

MITÄ MÄ SANON TÖISSÄ?

Perustason kieliharjoituksia työpaikalle

Oppilaitos

Koulutuksen nimi

Opettaja, puhelinnumero

Työpaikka

Osoite

Ohjaaja, puhelinnumero

Opiskelija

Katso sopimuspaperia ja kirjoita:

Harjoittelun ajankohta: alkaa _____ loppuu _____
yhteensä _____ päivää

Työajat: kello _____ - _____

Kenelle soitan, kun olen sairas?

Nimi: _____

Puhelinnumero: _____

Mitä haluat oppia työpaikalla?

Ota kuvia työpaikalla.

Ota kuvia paikasta, missä sinä olet töissä?

Kysy ohjaajalta, mitä saat kuvata.

Esimerkiksi päiväkodissa ei saa kuvata lapsia,

kaupassa ei saa kuvata asiakkaita.

Kirjoitat myöhemmin sinun työharjoittelustasi: katso kuvia ja kirjoita, mitä kuvassa on.

1. PÄIVÄ - PEREHDYTYS JA PAIKAT

Päiväys: _____

Työaika: _____ - _____

Perehdytys tarkoittaa, että sinun ohjaajasi

kertoo sinulle kaikki tärkeät asiat työpaikalla. Kertoiko ohjaajasi sinulle nämä asiat? **Mistä asiasta** hän kertoi? Valitse

- Työaika** (Milloin työpäivä alkaa? Milloin työpäivä loppuu)
- Tauot** (Milloin ja montako taukoa on? Kuinka pitkät tauot ovat?)
- Työpaikka** (Millainen talo tämä on? Missä paikat ovat?)
- Työkaverit** (Kenen kanssa teet töitä?)
- Ruokailu** (Missä voit syödä? Otatko mukaan omaa ruokaa?)
- Työvaatteet** (Millaiset vaatteet sinulla on?)
- Työtehtävät** (Mitä työtä sinä teet?)
- Poissaolot** (Kenelle ilmoitat, jos olet sairas? Täytyykö olla todistus?)
- Myöhästyminen** (Ei saa olla myöhässä.)
- Vaitiolovelvollisuus** (Mistä ei saa puhua työpaikan ulkopuolella?)
- Työturvallisuus** (Mitä täytyy tehdä, että työ on turvallinen?)

Tiedätkö, missä nämä paikat ovat? Ota kuvia.

taukotila = taukuhuone _____

pukuhuone _____

vessa _____

esimiehen huone _____

varasto _____

Esimerkiksi: ulkona
ulko-oven vieressä
1., 2. kerroksessa
käytävän päässä
taukotilan lähellä

Mitä muita **paikkoja** työpaikalla on? Missä ne ovat?

Ohjaajan palaute ja kuittaus: _____

2. PÄIVÄ – KOMMUNIKOINTI

Päiväys: _____

Työaika: _____ - _____

Kuuntele

Mitä työkaverit sanovat, kun he tulevat töihin? _____

Mitä työkaverit vastaavat kysymykseen (kirjoita erilaisia sanoja):

Mitä kuuluu? _____

Miten menee? _____

Millä muulla tavalla voi kysyä kuulumisia?

Mitä työkaverit sanovat, kun he menevät pois töistä?

Mitä sanot, kun tarvitset apua? Mitä työkaveri vastaa sinulle?

Mitä sanot, jos et ymmärrä?

Tiedätkö, mitä nämä sanat tarkoittavat? Yhdistä sana ja lause. Kirjoita.

eväät _____

kahvitauko _____

ruokatauko _____

ruokala _____

lounasravintola _____

henkilökunta = henkilöstö

lyhyt tauko, 10 - 15 min.

mukana on omaa ruokaa

pitkä tauko, 20 -30 min.

ravintola myy lounasruokaa

ruokapaikka työpaikalla

työpaikan työntekijät

Tauko → olen _____, menen _____

2. PÄIVÄ jatkuu – TAUOT

Katso ja kuuntele

Montako taukoa työpaikalla on? Kuinka pitkiä tauot ovat?

Ovatko kaikki työntekijät tauolla samaan aikaan? _____

Missä olet kahvitauolla? _____

Kuka keittää kahvia tai teetä? _____

Täytyykö työntekijän ostaa kahvia tai teetä? _____

Missä olet lounastauolla (= ruokatauolla)? _____

Ottavatko työntekijät mukaan omat eväät? _____

Syötkö omat eväät vai ruokalassa? _____

Mitä työkaveri tauolla sanoo, kun hän istuu sinun pöytään?

Mitä muuta hän sanoo? _____

Kenen kanssa juttelet ruokatauolla? _____

Kuuntele, mistä asiasta suomalaiset puhuvat tauolla?

Uudet sanat: _____

Ohjaajan palaute ja kiittäminen: _____

3. PÄIVÄ – KYLTIT JA ILMOITUSTAULU

Päiväys: _____

Työaika: _____ - _____

Mikä kyltti on sinun harjoittelupaikalla? Valitse.

**Naisten
pukuhuone**

Varasto

**Miesten
pukuhuone**

**Tupakka-
paikka**

Siivouskomero

Energiajäte

Taukotila

Työnnä

**Vain
henkilökunnalle**

Vedä

Millaisia kylttejä vielä työpaikalla on? = Katso, mitä lukee seinällä.

Kirjoita ja ota kuvia. Mitä sanoja löydät?

3. PÄIVÄ jatkuu – KYLTIT JA ILMOITUSTAULU

Ilmoitustaulu (kysy, voitko ottaa kuvan)

Missä työpaikan ilmoitustaulu on? _____

Millaisia ilmoituksia ilmoitustaululla on? (esim. Myydään, Ostetaan)

Mitä lukee ilmoitustaululla? Jos ilmoitustaulua ei ole, katso, mitä lukee seinällä ja kirjoita. Kirjoita esimerkkejä.

Uudet sanat: _____

Ohjaajan palaute ja kuittaus: _____

4. PÄIVÄ – MINUN TYÖTEHTÄVÄT

Päiväys: _____

Työaika: _____ - _____

Sinun tavallinen päivä.

Kirjoita sinun harjoittelupäivästä:

Milloin sinä aloitat työt? **Mitä** sinä **teet** aamupäivällä? **Milloin** sinulla on ruokatauko? **Mitä** sinä **teet** iltapäivällä? **Milloin** sinulla on kahvitauko? **Milloin** sinä lähdet kotiin? Katso malli.

Malli: Asiakaspalvelijan työpäivä:

- 9.00 Minä tulen töihin ja avaan kaupan. Minä laitan kukat kauniisti esille. Sitten luen sähköpostit.
- 9.10 Ensimmäinen asiakas tulee. Minä neuvon häntä ja hän ostaa kesäkukkia. Pakkaan kukat ja annan hänelle.
- 10.00 Minulla on kahvitauko. Juon teetä.
- 10.15-12.00 Minä palvelen asiakkaita ja myyn kukkia. Teen myös kukkakimpun.
- 12.00-12.30 Minulla on ruokatauko.
- 12.30-14.00 Kastelen kukat ja vien huonot kukat roskeen. Palvelen asiakkaita.
- 14.00-14.15 Minulla on kahvitauko.
- 14.15-17.00 Palvelen asiakkaita.
- 17.00 Suljen kaupan, lukitsen ovet ja lasken kassan. Menen kotiin.

Klo

Uudet sanat: _____

Pyydä työkaveria ottamaan kuvia sinusta, kun teet töitä!

Ohjaajan palaute ja kiittäus: _____

5. PÄIVÄ - PUHEKIELI

Päiväys: _____

Työaika: _____ - _____

Ymmärräks sä nää sanat? Kirjoita kirjakiielellä.

me käydään = käymme

me mennään = _____ me tehdään = _____

me ollaan = _____ me syödään = _____

me katsotaan = _____ me voidaan = _____

me puhutaan = _____ me laitetaan = _____

Kuuntele, mitä samanlaisia muotoja työkaverit käyttävät ja kirjoita tähän. Voit pyytää ohjaajaa auttamaan.

me _____ me _____

me _____ me _____

Tiedätkö, mitä nämä sanat ovat kirjakiielessä? Yhdistä.

homma _____

firma _____

pomo _____

ruokkis _____

eka _____

toka _____

kauheesti töitä _____

porukka _____

työporukka _____

mä tykkään _____

ensimmäinen

esimies

paljon työtä

ruokatauko

ryhmä ihmisiä

toinen

työ

pidän

yritys

työkaverit

5. PÄIVÄ jatkuu - PUHEKIELI

Ymmärräks sä mua? Kirjoita kirjakiielellä.

Asuks sä Lahessa? = Asutko Lahdessa?

Puhuks sä suomea? = _____

Ooks sä kurssilla? = _____

Tuuks sä mukaan? = _____

Puhuks sä suomea? = _____

Mennääks tauolle? = _____

Ymmärräks sä tän? = _____

Oot sä kotosin Irakista? = _____

Pikkusanat. Ymmärräks sä nää sanat?

tää = _____ nää = _____

toi = _____ noi = _____

mut = _____ sit = _____

et = _____ ku = _____

kyl = _____ Täh? = _____

Kuuntele lisää puhekieltä! Kirjoita lisää.

Ohjaajan palaute ja kuittaus: _____

6. PÄIVÄ – TYÖVUOROT JA LOMAT

Päiväys: _____

Työaika: _____ - _____

Kysy ohjaajalta

Montako työvuoroa on työpaikalla?

Onko työpaikalla vuorolista? _____

Milloin työvuoro alkaa ja milloin loppuu? (milloin aamuvuoro alkaa ja loppuu, milloin iltavuoro alkaa ja loppuu, onko yövuoro?)

Missä vuorossa olet tällä viikolla?

Missä vuorossa olet ensi viikolla?

Tekeekö työntekijä joskus ylityötä tässä työpaikassa?

Kuinka pitkät lomat työntekijöillä on? (Vuosiloma, kesäloma, talviloma)

6. PÄIVÄ jatkuu – TYÖVUOROT JA LOMAT

Sanastotehtävä. Lue lauseet ja arvaa sanat. (Sanat ovat edellisellä sivulla.)

1.									
7.		2.							
		3.							
4.								9.	
								T	
								Y	
								5.	Ö
								V	
								U	
								6.	O
								R	
								O	

Vaakasuora oikealle →

1. kun vuoro loppuu, mutta työntekijä tekee lisää työtä, se on ...
2. vapaa aikaa talvella, työntekijä ei ole töissä talvella
3. pitkä vapaa aika 1 kerran vuodessa (noin 4 - 5 viikkoa)
4. se on lista ja siitä näkee, milloin työntekijä on töissä
5. työntekijä töissä yöllä
6. vapaa aikaa kesällä eli työntekijä ei ole töissä kesällä

Pystysuora alas ↓

7. työntekijä on aamulla töissä
8. työntekijä on illalla töissä
9. se voi olla joskus aamulla, joskus illalla

Ohjaajan palaute ja kuittaus: _____

7. PÄIVÄ – KOMMUNIKAATIO JA PUHEENAIHEET

Päiväys: _____

Työaika: _____ - _____

Kuuntele

Mistä asioista työkaverit työpaikalla puhuvat?

Esimerkiksi: Mikä vuoro on huomenna?

Kuka tekee ja mitä työtä tekee? Milloin?

Mitä tehdään huomenna?

- **Työasiat**

Esimerkiksi: Työasia. Perhe. Vapaa-aika. Uskonto.

Palkka. Urheilu. Poliitikka. Shoppailu = ostaminen.

- **Tauolla**

7. PÄIVÄ jatkuu – KOMMUNIKAATIO JA PUHEENAIHEET

Kuuntele

Mistä asiasta työkaverin kanssa **ei voi tavallisesti puhua?**

Kirjoita ruksi. (X)

- Työaika
- Palkka
- Vapaa-aika
- Uskonto
- Kysyä: Miksi et ole naimisissa?
- Kysyä: Miksi sinulla on nämä vaatteet?
- Poliitikka (henkilökohtaisesti)
- Mistä muusta? Kysy työkaverilta! _____

Uudet sanat ja fraasit:

Ohjaajan palaute ja kuittaus: _____

8. PÄIVÄ – TYÖPAIKKA JA AMMATTIALA

Päiväys: _____

Työaika: _____ - _____

Kysy ohjaajalta

Minkä alan työpaikka tämä on?

Mitä ammatteja työpaikalla on? Esimerkki.

Kuinka iso työpaikka tämä on? Montako työntekijää? (noin)

Montako rakennusta?

Millaista työtä ihmiset tekevät työpaikalla? Esimerkkejä.

8. PÄIVÄ jatkuu – TYÖPAIKKA JA AMMATTIALA

Mitä koneita työpaikalla on?

Ota kuvia.

Mitä työvälineitä tai materiaaleja työpaikalla on?

Ota kuvia.

Uudet sanat:

Ohjaajan palaute ja kuittaus: _____

9. PÄIVÄ – AMMATTI JA KOULUTUS

Päiväys: _____

Työaika: _____ - _____

Haastattelu

Haastattele työkaveria. Kysy työkaverilta: Saanko haastatella sinua? Kysy kysymykset:

1. Mikä sinun ammatti on?

2. Millainen koulutus täytyy olla tässä työssä?

3. Missä sinä opiskelit?

4. Miten sinä opit tämän työn?

5. Mitä työtä sinä teet? Kerro esimerkkejä.

6. Kuinka kauan olet ollut töissä täällä?

9. PÄIVÄ jatkuu – AMMATTI JA KOULUTUS

Haastattelu jatkuu

7. Tykkäätkö tästä työstä? Miksi?

8. Millainen työntekijä sinä olet?

9. Mitä minun täytyy tehdä, että voin tehdä tätä työtä?

Kiitos haastattelusta!

Kysy: Saanko ottaa kuvan sinusta?

Millainen opiskelija tai työntekijä **sinä** olet? Kirjoita 3 asiaa.

Ohjaajan palaute ja kiittäus: _____

10. PÄIVÄ – AMMATTI JA TYÖTEHTÄVÄT

Päiväys: _____

Työaika: _____ - _____

Valitse toinen työkaveri ja katso, mitä hän tekee. Kirjoita sitten, millainen on hänen työpäivä.

- Ammatti

- Millaiset työvaatteet hänellä on?

- Mitä hän tekee aamupäivällä? Kenen kanssa? Missä?

- Kenen kanssa hän tekee työtä aamupäivällä?

- Missä hän tekee työtä aamupäivällä?

Kysy, saatko ottaa kuvia, kun hän tekee töitä.

10. PÄIVÄ jatkuu – AMMATTI JA TYÖTEHTÄVÄT

- Milloin hänellä on tauko (alku ja loppu)? Mikä tauko.

1. tauko _____

2. tauko _____

3. tauko _____

- Mistä hän puhuu tauolla? Aihe = teema.

- Mitä hän tekee iltapäivällä?

- Kenen kanssa hän tekee työtä iltapäivällä?

- Missä hän tekee työtä iltapäivällä?

Kysy, saatko ottaa kuvia, kun hän tekee töitä.

Ohjaajan palaute ja kiittäus: _____

Otitko kuvia työpaikalla?

Katso sinun kuvia ja kirjoita nyt sinun harjoittelustasi.

Jos sinulla ei ole vielä kuvia, katso kaikki tehtävät uudestaan ja ota kuvia.

YHTEENVETO: TYÖTEHTÄVÄT JA AMMATTISANAT sekä PUHEKIELI

Mitä työtä sinä teit harjoittelussa? (työtehtävät)

Mitä asioita teit? (palvelut, tuotteet, tavarat)

Kenen kanssa teit työtä? (asiakkaat, työkaverit, kuka muu?)

Millä teit työtä? (työvälineet, työkalut)

Mikä työ tai **asia** meni hyvin? Kirjoita 3 asiaa.

Mikä työ tai **asia** meni huonosti tai mitä haluat oppia lisää?

Mitä uusia **työtehtäviä** olet oppinut tässä työpaikassa?

Mitä uusia **ammattisanoja** opit tässä työpaikassa?

Kirjoita **6** tärkeää sanaa.

1. _____	4. _____
2. _____	5. _____
3. _____	6. _____

Mitä uusia **puhekielen sanoja** opit työpaikassa?

Kirjoita **10** tärkeää sanaa.

1. _____	6. _____
2. _____	7. _____
3. _____	8. _____
4. _____	9. _____
5. _____	10. _____

Jos **et oppinut** paljon, niin mieti miksi et oppinut.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Työharjoittelu meni

Haluatko mennä uudestaan harjoitteluun tähän työpaikkaan?

Miksi?

Opettajan tai työpaikkaohjaajan palaute

Tekijät: Tanja Olkkonen ja Ester Rokka / Koulutuskeskus Salpaus 2019/Kuva: Papunet

